ნაციონალ-სოციალიზმი და რასა

დოქტორ ე. ჯეიმს გრეგორი

ნაციონალ–სოციალისტური ბიბლიოთეკა

•ბათუმი 2026•

ნაციონალ-სოციალიზმი და რასა

დოქტორ ე. ჯეიმს გრეგორი

არქივის შენიშვნა: ეს ნაშრომი 1958 წელს გამოქვეყნდა და წარმოადგენს იმ აკადემიკოსის ადრეულ კვლევას, რომელიც დღეს ფაშიზმის საკითხებში ერთ-ერთ წამყვან ავტორად არის აღიარებული. ეს ესე არ ეხება გერმანული ნაციზმის იმ სპეციფიკურ რასობრივ დოქტრინებს, რომლებიც ომის პერიოდამდე შემორჩა და რომლებმაც აღმოსავლეთით ექსპანსიონისტური პოლიტიკა განაპირობა. თუმცა, წინამდებარე ტექსტს მნიშვნელოვანი უპირატესობა აქვს — იგი ნათელს ჰფენს ნაციზმის ოფიციალურ პოზიციებს მისი განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე.

გერმანიის წინააღმდეგ საომარი მოქმედებების დასრულებიდან საკმარისმა დრომ გაიარა იმისათვის, რომ შესაძლებელი გახდეს ნაციონალ-სოციალისტური მოძრაობის ერთ-ერთი მთავარი თეორიული კომპონენტის ანალიზი; იმ ელემენტისა, რომელმაც ყოველგვარ სხვა არაერთგვაროვან იდეას შორის ნაციონალ-სოციალიზმის სახე და იდენტობა განსაზღვრა: ეს არის რასობრივი თეორია.

ამ ტიპის კვლევას ორი გზა აქვს: მას შეუძლია თითქმის ყველა წინა კრიტიკის მსგავსად ანთროპოლოგიური, სოციოლოგიური და ისტორიული წყაროების საფუძველზე გარედან დაუპირისპირდეს იმ დებულებებს, რომლებიც (ხშირად შეცდომით) ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის კრიტიკულ ასპექტებადაა მიჩნეული ან წამოიწყოს იმანენტური კრიტიკა, ანუ მიჰყვეს თავად ნაციონალ-სოციალისტი თეორეტიკოსების კვლევებს და ეცადოს, გაიგოს რასობრივი თეორია ისეთად, როგორადაც ის რეალურად

ჩამოყალიბდა და არსებობდა და არა ისეთად, როგორიც ვინმეს წარმოედგინა.

მეორე გზას, რომელიც ამ ნაშრომისთვის იქნა არჩეული, ბევრი უპირატესობა აქვს. ასეთ დროს ენერგია არ იხარჯება „ფანტომებთან" (გამოგონილ ოპონენტებთან) ბრძოლაში. ნაციონალ-სოციალისტური რასის თეორია დინამიკური და მუდმივად ცვალებადი იყო. ეს, ფაქტობრივად, ნებისმიერი იმ თეორიის აუცილებელი მახასიათებელია, რომელიც სამეცნიერო პრეტენზიას აცხადებს. გარდა ამისა, აუცილებელია მკაფიოდ გავმიჯნოთ კვლევის რეალური საგანი არსებული მცდარი წარმოდგენებისგან. არ არის საჭირო გარეგანი წყაროების მოშველიება თეორიის იმ ასპექტების უარსაყოფად, რომლებიც თავად ნაციონალ-სოციალისტმა თეორეტიკოსებმა უარყვეს მისი ევოლუციის პროცესში.

არცერთი თეორია (იქნება ეს სამეცნიერო, ეთიკური თუ მეტაფიზიკური) არ ვითარდება ვაკუუმში. წარმოუდგენლად გულუბრყვილო იქნებოდა იმის დაჯერება, რომ რომელიმე ეს დისციპლინა იმ სოციალური გარემოსგან დამოუკიდებლად ვითარდება, რომელშიც ის აღმოცენდა. შესაბამისად, რასის შესახებ ნაციონალ-სოციალისტური მსჯელობების არსისა და ევოლუციის გასაგებად, აუცილებელია იმ პერიოდში გაბატონებული ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური, სამეცნიერო და სოციალური (კულტურული და პოლიტიკური) ფაქტორების ცოდნა. იმ შემთხვევაშიც კი, სრულად რომ ვფლობდე ინფორმაციას ამ პირობების შესახებ (რაც ასე არ არის), ნაშრომის მოცულობა მაინც ვერ დაიტევდა ამ მონაცემების სრულად ასახვას. თუმცა, შევეცდები, გაკვრით მაინც მივუთითო იმ ყველაზე გადამწყვეტ, ტაქტიკურ თუ თეორიულ ფაქტორებზე, რომლებიც, როგორც ჩანს, წარმართავდნენ ნაციონალ-სოციალისტური რასის თეორიის სწრაფ ზრდასა და ტრანსფორმაციას.

I

ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის განვითარება სამ პერიოდად შეიძლება დაიყოს, რომელთაგან თითოეულს თავისი დამახასიათებელი იერი და ხასიათი აქვს.

ნაციონალ-სოციალისტური რასიზმის ადრეული პერიოდი თავად ჰიტლერის ნაშრომებითა და გამოსვლებით ხასიათდებოდა. რასის შესახებ ჰიტლერის მრავალრიცხოვან გამონათქვამებში წარმოდგენილი მტკიცებები არც მეტად და არც ნაკლებად შოკისმომგვრელი, საინტერესო თუ ეფექტური არ ყოფილა, ვიდრე იმავე ეპოქის ანგლო-საქსი ევგენიკოსების მსგავსი განცხადებები. უფრო მნიშვნელოვანი კი ის არის, რომ რასაზე კონკრეტული მსჯელობისას ჰიტლერი კმაყოფილდებოდა ექსტრემალურად ბუნდოვანი ტერმინით — „არიელი“, რათა აღენიშნა თავისი რჩეული რასა, ევროპული სახელმწიფოს, საზოგადოებისა და კულტურის ფუძემდებლები. „არიელის“ ცნებაში ჰიტლერს, როგორც ჩანს, ევროპის ყველა ხალხი შეჰყავდა, ხოლო „არასრულფასოვნის“ სტატუსს მსოფლიოს არაევროპულ ხალხებს უტოვებდა. *Mein Kampf*-ში იგი არასდროს აკონკრეტებს თავისი „უზენაესი რასის“ ფიზიკურ ტიპს. თუმცა, იგი სრული მოწონებით იმოწმებს ჰუსტონ სტიუარტ ჩემბერლენის ნაშრომებს. ეს რომც არ აღენიშნა, *Mein Kampf*-ში წარმოდგენილი რასისა და საზოგადოების ზოგადი იდეების შედარება ჩემბერლენის ნაშრომთან — *Grundlagen* — სრულიად აშკარას გახდიდა მის ინტელექტუალურ დანიშნულებას. ჩემბერლენი არასდროს აძლევს კონკრეტულ მორფოლოგიურ იდენტობას თავის „გერმანელს“, თუმცა აღფრთოვანებას გამოხატავს მაღალი, ქერა დოლიქოცეფალების (გრძელთავიანების) მიმართ. მეორე მხრივ, იგი (შესაძლოა გობინოს გავლენით, რომელიც დარწმუნებული იყო არიული ტიპის არაერთგვაროვნებაში) ვარაუდობს, რომ ზოგიერთი ყველაზე სუფთა „გერმანელი“ შავგვრემანია, მათ შორის შავი თმითაც

კი. ჩემბერლენი არც სხვა რასების შემოქმედებითობასა თუ ღირებულებას უარყოფს.

ამრიგად, არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ ნაციონალ-სოციალისტური რასის თეორია ამ დროს იმაზე მეტად ბუნდოვანი და განუსაზღვრელი იყო, ვიდრე უბრალოდ საკითხი იმისა, თუ როგორ ახდენდნენ რჩეული რასის იდენტიფიცირებას. მოძრაობის ადრეულ ლიტერატურაში განსაზღვრებას — „ნორდიკული“ — არსად უკავია რაიმე გამორჩეული ადგილი, განსაკუთრებით კი ჰიტლერის საჯარო გამოსვლებში.

ამ პირველი პერიოდის მიწურულსაც კი, 1930 წელს, როდესაც როზენბერგის “*Mythos*” გამოქვეყნდა, მის მიერ სიტყვა „ნორდიკულის“ გამოყენება მკაცრად შეიზღუდა ამ განცხადებით: „...არაფერი იქნებოდა იმაზე უფრო ზედაპირული, ვიდრე ადამიანის ღირებულების გაზომვა მისი გარეგნობით (სანტიმეტრიანი სახაზავითა და თავის ინდექსებით). ღირებულების ბევრად უფრო ზუსტი საზომი ქცევაა.“

თუმცა, ოციანი წლების მიწურულსა და ოცდაათიანების დასაწყისში ჩვენ შევდივართ თეორიული განვითარების ახალ და მეტად კრიტიკულ ფაზაში. ამ დროისთვის, ნაციონალ-სოციალისტური მოძრაობისგან სრულიად დამოუკიდებლად, ჰანს ფ. კ. გუნთერის ნაშრომებმა გერმანიაში ფართო გავრცელება და პოპულარობა მოიპოვა. გუნთერის ნაშრომებმა გარკვეული მიმზიდველობა შეიძინა ნაციონალ-სოციალისტი თეორეტიკოსებისთვის. პირველ რიგში, შესაძლებელი იყო გარკვეული პარალელების გავლება ჰიტლერის ზოგიერთ იდეასა (*Mein Kampf*-ში გამოთქმულ) და გუნთერის ძირითად ნაშრომებს შორის. მეორეც, იგი თითქოს სთავაზობდა სამეცნიერო „საყრდენს“, რომელზეც ნაციონალ-სოციალისტური გამონათქვამები რასის შესახებ მოხერხებულად შეიძლებოდა დაფუძნებულიყო. როდესაც ნაციონალ-სოციალიზმი წევრობითა და გავლენით გაფართოვდა, სულ უფრო მეტად ისმოდა მოთხოვნა, რომ

მისი თეორიული „სახლი“ წესრიგში მოეყვანათ. ამ ეტაპზე გუნთერის ნაშრომები, როგორც ჩანს, ზუსტად შეესაბამებოდა ამ მიზანს.

II

გუნთერის იდეები მოკლედ შემდეგ დებულებებად შეიძლება შეჯამდეს:

1. რასა არის ადამიანთა ჯგუფი, რომელიც შთამომავლობით ინარჩუნებს თავის ნიშან-თვისებებს და მეზობელი ჯგუფებისგან მემკვიდრეობითი ფიზიკური თუ ფსიქიკური მახასიათებლებით გამოირჩევა;
2. სხვადასხვა რასის ფსიქიკური თვისებები თვისობრივად განსხვავდება ერთმანეთისგან;
3. თითქმის ყველა გონებრივი თვისებით ნორდიკული რასა (მაღალი, ტანწერწეტა, ღია კანის მქონე, ქერა, ცისფერთვალება, ლეპტოპროზოპული (ვიწროსახიანი), ლეპტორინული (ვიწროცხვირიანი) და დოლიქოცეფალური (გრძელთავიანი)) უზენაესია. ნორდიკელები გამოირჩევიან გონივრული განსჯით, სიმართლისმოყვარეობითა და ენერგიულობით. არიან დამოუკიდებლები, რეალისტები, გაბედულები, მამაცები, სუფთები, გამომგონებლები, შეუპოვრები, წინდახედულები, მოვალეობის ერთგულნი, კონკურენტუნარიანები (მხოლოდ საუკეთესო გაგებით), სამართლიანები, სხვისი საკუთრების პატივისმცემელნი, რაინდულები, თხრობის ნიჭით დაჯილდოებულნი, ინდივიდუალისტები (თუმცა უანგაროები), ხასიათის განსაკუთრებული სიღრმით, უკიდურესი სანდოობით, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისადმი მიდრეკილი ცნობისმოყვარე გონებით, ღირსების ცოცხალი შეგრძნებით, ეშმაკური იუმორისადმი მიდრეკილებით, სახელმწიფოებრივი მიღწევების უნარით, ლიდერობის ნიჭით, მუსიკალური ტალანტით, გონებრივი

ცხოვრების განვითარების ფართო დიაპაზონითა და სხვა მრავალი ნიჭით, რომელთა ჩამოთვლაც შორს წაგვიყვანს;
4. ევროპული კულტურის აღზევება და დაცემა სწორედ ამ უნიკალური რასის აღზევებასა და დაცემას მიჰყვება.

ეს თეზისები, ჩამოყალიბებული მდიდარი სამეცნიერო ლექსიკით, იმ დროისთვის სრულად აკმაყოფილებდა ნაციონალ-სოციალისტ თეორეტიკოსთა მოთხოვნებს. ამიტომ, მიუხედავად იმისა, რომ გუნთერის ძირითადი ნაშრომები ნაციონალ-სოციალიზმის ხელისუფლებაში მოსვლამდე დაიწერა, ბევრმა ნაციონალ-სოციალისტმა ისინი საკუთარ იდეოლოგიად აქცია.

ვინაიდან ასე მოხდა, აუცილებელია აღინიშნოს ორი მნიშვნელოვანი ფაქტი:

1. გუნთერმა კატეგორიულად უარყო აღნიშვნა „არიელი“, რომელსაც ჰიტლერი ანიჭებდა უპირატესობას და მის სანაცვლოდ მკაცრად განსაზღვრული ტერმინი -„ნორდიკული“ გამოიყენა. ამ ცვლილებას, როგორც მოგვიანებით ვნახავთ, გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა.
2. მიუხედავად იმისა, რომ გუნთერი ენთუზიაზმითა და ტენდენციურობით წერდა, მას გააჩნდა საკმარისი დისტანცირება იმისათვის, რომ რამდენიმე რამ მკაფიოდ განემარტა. მაგალითად, მას არ უმტკიცებია, რომ ნორდიკული რასა ერთადერთი შემოქმედებითი ადამიანური რასა იყო (თუმცა სწორედ ასეთი ზოგადი შთაბეჭდილება რჩება მისი ნაშრომებიდან). იგი ხმელთაშუაზღვისპირეთის ბრინჯაოსა და ადრეული რკინის ხანის უზარმაზარ კულტურებს მედიტერიანული შემოქმედებითობის პროდუქტად მოიხსენიებს. გარდა ამისა, მან თავისი რასობრივი ანალიზი მხოლოდ ინდოევროპული (ინდოგერმანული) ენების მატარებელი ხალხებით შემოფარგლა.

ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის განვითარების მეორე პერიოდის ზოგადი ხასიათი, რომელიც დაახლოებით 1930-

დან 1934 წლამდე გრძელდებოდა სწორედ ჰანს გუნთერის ნაშრომებმა განსაზღვრა. ეს არის „ნორდიკული ჰიპოთეზის“ უკრიტიკო მიღების ხანა.

აღფრთოვანება იმდენად დიდი იყო, რომ მცირე თეორეტიკოსები გუნთერის გადაჭარბებულ ნორდიციზმზე შორსაც კი წავიდნენ. ამის მიზეზი დიდწილად რევოლუციური გერმანიის ფსიქოლოგიური კლიმატით აიხსნება. ომში იმედგაცრუებული და მშვიდობიანობაში მოტყუებული ხალხი მტრულ სამყაროში საკუთარ სტატუსსა და ადგილს ეძებდა. ეპოქის დაძაბულობით გამოწვეული ზეკომპენსაცია მოითხოვდა არა უბრალოდ თანასწორობას, არამედ უპირატესობას.

გერმანულ ცნობიერებაში ყოველთვის არსებობდა ბუნდოვანი გაიგივება „კულტურის შემოქმედ არიელებსა“ და გერმანელ ერს შორის. რიგითი ერისკაცისთვის რთული არ ყოფილა „ნაკლებად სამეცნიერო“ არიული ტერმინოლოგიის ნორდიკული ნომენკლატურით ჩანაცვლება და გერმანელი ხალხის მაინც „ბატონთა ერად“ (*Herrenvolk*) აღქმა. (მსგავსი ფენომენი, არსებითად ანალოგიურ გარემოებებში, ახასიათებდა იტალიის ფაშისტურ მოძრაობასაც თავისი ღია „რომაულობით“ (*Romanità*), ლიქტორთა შეკვრით, რომაული სალამითა და ძველი რომის დიდებულ უპირატესობასთან დაბრუნებით.)

III

ამ მეორე პერიოდის ყველაზე გროტესკული პროდუქტი გახლდათ ვინმე კარლ ვაინლენდერის უცნაური წიგნი, რომელიც ნიურნბერგში, „ნაციონალ-სოციალისტ მასწავლებელთა კავშირის“ ხელმძღვანელობის მხარდაჭერით გამოქვეყნდა.

ამ კურიოზულ ნაშრომში, სხვა რამეებთან ერთად, ვკითხულობთ:

1. ნორდიკული რასა „იყო და არის ერთადერთი რასა, რომელსაც კულტურის შექმნა შეუძლია“ — ყველა სხვა რასას კულტურის შექმნა მხოლოდ იმ ზომით ძალუძს, რა ზომითაც მათში ნორდიკული სისხლი ერია. მაგალითად, ჩინური კულტურა სწორედ ნორდიკელებმა შექმნეს.
2. ვაინლენდერს არაფერში სჭირდება სისულელეები რასობრივი ევოლუციის შესახებ. იგი, ჰაუზერის მსგავსად, ამტკიცებს, რომ ნორდიკული რასა შემოქმედების ცალკეული, სპეციალური აქტის შედეგია. „ადამიანის რასები, — გვამცნობს იგი, — დაბალი დონის ცხოველებისგან განვითარდნენ, თუმცა თითოეული მათგანი დროსა და სივრცეში განცალკევებული შემოქმედებითი აქტის შედეგი იყო... ეს სერია მოიცავდა: ჰუმანოიდებს, პირველყოფილ ადამიანებს, გოლიათებს, პიგმეებს, ავსტრალიელებს, ნეგროიდებს, მალაიელებს, ინდიელებს, მონღოლოიდებს და ბოლოს, „ღვთის ხატებს“ — ნორდიკულ რასას“. ყველა ასე წოდებული რასა (ალპური, დინარული, მედიტარიანული, აღმოსავლეთ-ბალტიური და ა.შ.) უბრალოდ ნორდიკელი ადამიანის ზემოთ ჩამოთვლილ არასრულფასოვან რასებთან არაბუნებრივი შეწყვილების შედეგად გაჩენილი ნარევებია (მეტისებია).
3. არა-ნორდიკული რასების ეს ბუნებრივი არასრულფასოვნება დასტურდება იმ ფაქტით, რომ თვალის ფერადი გარსი და თმა, ხოლო უფრო უარეს შემთხვევებში კანიც კი, პიგმენტირებულია. არასრულფასოვნება იმ ფაქტის შედეგია, რომ პიგმენტაციისთვის გამოყენებული „მასალა“ (*Stoffverbrauch*) ტვინისა და ნერვული სისტემიდან გამოწოვილი რესურსია. გარდა ამისა, უპიგმენტო თმა „აზრის უხილავი ტალღების“ გამტარად მოქმედებს.
4. ყოველგვარი სილამაზე, ფიზიკური და სულიერი ჰარმონია, მაღალი ტანადობა და დოლიქოცეფალია (გრძელთავიანობა) მხოლოდ და მხოლოდ ნორდიკული რასის საკუთრებაა.
5. ნორდიკული სისხლის გადასხმა ავადმყოფებში სწრაფ გაუმჯობესებას უწყობს ხელს, მაშინ როცა დაბალი რასების სისხლის

(განსაკუთრებით ებრაული სისხლის) გადასხმა პაციენტს სულს გააფრთხობინებს.

ვაინლენდერის წიგნი ცალკეული, შემთხვევითი შეცდომა არ ყოფილა. მსგავსი, თუ არა მაინცდამაინც ასეთივე აღმაშფოთებელი განცხადებები გვხვდება ამ პერიოდის სხვა წიგნებშიც, რომლებიც ნაციონალ-სოციალისტური მოძრაობის პირდაპირი თუ ირიბი დასტურით იბეჭდებოდა. შტემლერი და ბალცერი ამტკიცებენ, რომ ნორდიკელები ერთადერთი რასაა, რომელსაც კულტურის შექმნა შეუძლია. რუდოლფი, რომელიც უშუალოდ „ნაციონალ-სოციალისტური ბიბლიოთეკის" ეგიდით აქვეყნებდა ნაშრომებს, მოწონებით იმოწმებს დითერ გერჰარტს: „ნორდიკული რასა, ჩვენი გერმანელი წინაპრების რასა, არის ძველი და ახალი ევროპისა და მისი მიდამოების მთელი შემოქმედებითი კულტურის ერთადერთი მატარებელი".

როდესაც თეორეტიკოსებმა თავიანთი დასაშვებობის ფარგლებში ერთხელ და სამუდამოდ დაამტკიცეს ამ იდეების ჭეშმარიტება, მათ შეეძლოთ მსოფლიო კულტურის ისტორიის ინტერპრეტაციას შედგომოდნენ.

ყველა კულტურა სათავეს ნორდიკელებისგან იღებს. ვინაიდან ეს წინასწარ არის ნაგულისხმევი, საკმარისია ეგვიპტურ რელიეფებზე ქერა ლიბიელების გამოსახულების პოვნა (წითელთვალება და მწვანეთმიანი თანამემამულეების გვერდით), რომ ეგვიპტური ცივილიზაციის ნორდიკული წარმოშობა დამტკიცდეს ან კნოსოსის სასახლის გვიანდელ ფრესკაზე ერთი ქერა ქალის პოვნა, რომ მინოსური ცივილიზაციაც ანალოგიურად ნორდიკულად გამოცხადდეს, ხოლო აცტეკების ღვთაებათა შორის ერთადერთი „ღია ფერის" ღმერთის არსებობა (ალბინიზმი შედარებით გავრცელებულია სხვადასხვა რასაში) საკმარისია ინკებისა და აცტეკების კულტურის ნორდიკული წარმოშობის მისაწერად. ის ფაქტი, რომ კონფუცი გამოსახულია „სავსე წვერით", მაშინ როცა

მონღოლოიდებს თხელი წვერი აქვთ, სრულიად საკმარისია იმ ნორდიკული მმართველი კლასის არსებობაზე მისათითებლად, რომელსაც ჩინური ცივილიზაციის დაარსება მიეწერება.

ამგვარ „მიხვედრილობას“ მიღწეულთ, უკვე შეგვიძლია პიროვნებების ინტერპრეტაციაც ამ შუქზე დავიწყოთ. ვინაიდან ყოველგვარი შემოქმედებითობა ნორდიკული რასისგან მომდინარეობს, ყველა შემოქმედებითი პიროვნება უნდა იყოს ნორდიკელი, ან ნარევი (მეტისი), რომლის შემოქმედებითობაც რაღაც ნორდიკული წყაროდან იღებს სათავეს. როდესაც ვპოულობთ ისეთ შავგვრემნებს, როგორებიც იყვნენ ცეზარი და გოეთე, მათ უპირატესობას მათ „ნორდიკულ“ ტანადობას მივაწერთ. როდესაც ვპოულობთ გამოჩენილ ადამიანებს, როგორც ნაპოლეონისა და ნელსონის შემთხვევაშია, რომლებიც 160 სმ-ზე დაბლები იყვნენ, მათ უპირატესობას მივაწერთ იმ ფაქტს, რომ ისინი (სულ მცირე, ახალგაზრდობაში) ღია ფერისანი იყვნენ. როდესაც ვპოულობთ ვინმე მარტინ ლუთერს, რომელიც ბრახიცეფალი (მრგვალთავიანი), ყავისფერთვალება, თითქმის ყორნისფერთმიანი და მხოლოდ საშუალო სიმაღლის იყო, შესაძლოა იძულებულნი გავხდეთ, ვაღიაროთ ალპური „მინარევი“, ან იგი კრომანიონელთა გადმონაშთად გამოვაცხადოთ, ან ვთქვათ, რომ იგი დალო-ნორდიკელია, ნორდიკული „ქვეტიპი“ — რადგან მას უდავოდ ნორდიკული სულისკვეთება ჰქონდა.

გამოჩენილ ბრახიცეფალებს, რომელთაც შეეძლოთ გარკვეული დაბნეულობა გამოეწვიათ ნორდიკისტებში (რადგან ნორდიკელებს აუცილებლად გრძელი თავი უნდა ჰქონოდათ) - მაგალითად, ჰინდენბურგსა და ბისმარკს თავის საეჭვო ინდექსის მოუხსენიებლად მიაკუთვნებენ დალო-ნორდიკულ რასას, ან სულაც ელეგანტურად გვერდს უვლიან ამ საკითხს იმ მიზეზით, რომ მათემატიკისა და მუსიკალურობის ფრენოლოგიური „ორგანოები“ ყურებს ზემოთ მდებარეობს და თუ ეს ორგანოები კარგად არის განვითარებული, ისინი თავის ქალას ფორმას უცვლიან (დეფორმირებას უკეთებენ).

(საინტერესოა, რომ ჰინდენბურგი, რომელსაც ნორდიკისტები კლასიკურ დალო-ნორდიკელად მოიხსენიებენ, კარლტონ კუნის მიერ მიკუთვნებულია აღმოსავლეთ-ბალტიურ რასას).

მსგავსი „კორექტირებები“ უნდა განხორციელებულიყო ყველას მიმართ, ვინც ან მეტისმეტად დაბალი ტანისა იყო (კანტი, მაკიაველი, დანტე, კოლრიჯი, ქითსი, რაფაელი), ან მეტისმეტად ბრახიცეფალი (ლაიბნიცი, შოპენჰაუერი, კანტი, შილერი, შუბერტი, ჰაიდნი, ბეთჰოვენი, რაფაელი, ლაპლასი, ნაპოლეონი, პასკალი), ან მეტისმეტად შავგვრემანი (ოვიდიუსი, ვერგილიუსი, ჰორაციუსი, მიქელანჯელო, არიოსტო, წმ. ფრანჩესკო ასიზელი, შექსპირი, ჰერდერი, ნეპიერი, ბეთჰოვენი, ბალზაკი, ზოლა, რაფაელი, ელიზაბეთ ბარეტ-ბრაუნინგი, ბრაუნინგი, იბსენი, ტოლსტოი, ფარადეი, ტენისონი, კრომველი, დამპირი).

პროცედურის გაგების შემდეგ, ჩვენ შეგვიძლია ავხსნათ მუსოლინის შემოქმედებითობაც მისი მოხსენიებით, როგორც „მუქი პიგმენტის მქონე ნორდიკელისა“ (რომელიც შედარებით დაბალი, ფართო მკერდის მქონე, ყავისფერთვალება, ბრახიცეფალი შავგვრემანი იყო), რომელმაც თავისი პოტენციალი მუსლინის (*Muslin*) სახელის მქონე შუა საუკუნეების რაინდისგან მიიღო.

IV

ეს ყველაფერი, რა თქმა უნდა, გუნთერის იდეების კიდევ უფრო უკიდურესი, გაზვიადებული ვარიანტი იყო. გუნთერი აკვირდება კლასიკური რომაული ანტიკურობის ბრახიცეფალურ პორტრეტულ ქანდაკებებს და მათში მხოლოდ ნორდიკულ დოლიქოცეფალიას ხედავს. იგი აქვეყნებს კლასიკური ბერძნული ქანდაკებების რეპროდუქციებს, რომლებსაც მჭიდროდ დახვეული თმა, გლუვი შუბლი, სქელი, სენსუალური ტუჩები, ხორციანი ცხვირი და რბილი ყბა-ნიკაპი აქვთ და მათში ხედავს მხოლოდ „წმინდა ნორდიკული

რასის“ სწორ, ოდნავ ტალღოვან თმას, წარბზედა რკალებს, თხელ ტუჩებს, გამოკვეთილად ნაკვეთ ცხვირსა და ნიკაპს. ეს ის ქანდაკებებია, რომლებზეც სერჯიმ დაახლოებით ოცდაათი წლით ადრე თქვა: „ბერძნული და რომაული ქანდაკებების ტიპაჟები... ოდნავადაც კი არ მოგვაგონებს ჩრდილოური რასის ნაკვთებს. თავის ქალისა და სახის ფორმების დახვეწილობით, ზედაპირის სიგლუვით, გადაჭარბებული შუბლის წანაზარდებისა და წარბზედა რკალების არარსებობით, ნაკვთების ჰარმონიული რკალებით, სახის ოვალითა და შედარებით დაბალი შუბლით, ისინი მოგვაგონებენ ყავისფერი მედიტერიანული რასის მშვენიერ და ჰარმონიულ თავებს“.

გუნთერი გვეუბნება, რომ ვინაიდან ჩინელებს შორის შეიძლება შეხვდეთ დოლიქოცეფალიას, „თითქმის თეთრ კანს, რომელიც ზოგჯერ ევროპულ დახვეწილ ნაკვთებს ერწყმის“, ეს ნორდიკული მინარევის სავარაუდო მტკიცებულებაა, თითქოს „თითქმის თეთრი კანი“ და „ნაკვთების დახვეწილობა“ მხოლოდ ნორდიკულ აკვანში იბადებოდეს.

იგი, ლოგიკური შეცდომის ყველაზე საილუსტრაციო მაგალითით, აგრძელებს და ამტკიცებს, რომ ვინაიდან ლიბანელი დრუზები განათლების შედარებით მაღალი დონით სარგებლობენ, არიან მამაცები, შრომისმოყვარეები და სუფთები, მათში აუცილებლად უნდა იყოს ნორდიკული ელემენტი. სამნიტ მამაკაცებს ბრძოლა უყვარდათ, ხოლო მათი ქალები პატიოსნები იყვნენ — ეს სრულიად საკმარისი მტკიცებულებაა გუნთერისთვის.

ანალოგიური მსჯელობა აძლევს საკმარის საფუძველს ფიშერს, ბაურსა და ლენცს, რომ ჩრდილოეთ ამერიკის ველის ინდიელებშიც აღმოაჩინონ ნორდიკული ელემენტები, რადგან ისინი, ბოლოს და ბოლოს, გამოჩენილი მეომრები იყვნენ.

ნორდიკელების შექმნის სპეციალური აქტის იდეის ნიშნებიც კი ჩანს გუნთერის მიერ რასის მკაცრ განმარტებაში, როგორც ინდივიდთა

ისეთი ჯგუფისა, რომლებიც შთამომავლობით მუდმივად ინარჩუნებენ თავის ნიშან-თვისებებს და გამოირჩევიან გარკვეული მემკვიდრეობითი ფსიქიკური თუ ფიზიკური მახასიათებლებით. როგორ უნდა განვითარდნენ რასები ევოლუციურად, თუკი, განმარტების თანახმად, მათ უცვლელად უნდა გადასცენ თვისებები შთამომავლობას?

ბაროკოს სტილის ისეთი უცნაური ვარაუდიც კი, თითქოს პიგმენტაცია შთანთქავს იმ „მასალას", რომელიც სხვა შემთხვევაში თავის ქალის ღრუში იქნებოდა გამოყენებული, გუნთერის მიერ „მოხსენიებულია" იმისათვის, რომ იგი შთამომავლობისთვის არ დაიკარგოს.

V

ასეთმა მიდგომებმა, ბუნებრივია, მკვეთრი კრიტიკა გამოიწვია თუნდაც თავგადადებული რასისტების მხრიდან. 1938 წლისთვის ლუდვიგ ფერდინანდ კლაუსმა დამცინავად შეაფასა მთელი ეს პროცესი, რომლის დროსაც გარკვეული გონებრივი თვისებები („განსჯის უნარი", „სიმართლის სიყვარული" და ა.შ.) კონკრეტულ რასებს, როგორც განმასხვავებელ ნიშნებს, მიეწერებოდა. „მართალია, — ამბობდა იგი, — რომ ნორდიკელ ადამიანებს შეუძლიათ განსჯა. ამას არავინ უარყოფს. სხვათა შორის, იმასაც არავინ უარყოფს, რომ ნორდიკელი ადამიანები დროდადრო ჭამენ, სვამენ და სძინავთ — უბრალოდ საეჭვოა, რომ ეს მახასიათებლები მათ სხვა რასის ადამიანებისგან განასხვავებდეს".

ანალოგიურად, თუკი ყოველგვარი შემოქმედებითობა ნორდიკული სისხლიდან იღებს სათავეს, მაშინ რატომ იყვნენ ევროპული ისტორიის ყველაზე გამოჩენილი ადამიანები აშკარად შერეული რასობრივი წარმოშობისანი? „ბევრი იმ ადამიანთაგანი, — ამტკიცებდნენ ფიშერი, ბაური და ლენცი, — რომლებიც

საყოველთაოდ არიან მიჩნეული ისტორიაში უდიდეს პიროვნებებად (მაგალითად, სოკრატე, მიქელანჯელო, ლუთერი, გოეთე და ბეთჰოვენი), აშკარად შერეული რასის წარმომადგენლები იყვნენ. ზოგადად რომ ვთქვათ, გამონაკლისია შემთხვევა, როდესაც გამოჩენილი ადამიანები სუფთა რასობრივ ტიპს ავლენენ“.

და რა თქმა უნდა, ამის ლოგიკურ გაგრძელებად, გულწრფელი მომხრეებიც კი იძულებულნი იყვნენ, ნორდიციზმის ამ ენთუზიასტებისთვის ეკითხათ: რატომ მოუწია ნორდიკულ რასას ლოდინი იმ მომენტამდე, სანამ ხმელთაშუაზღვისპირეთიდან მოსული ნარევი ხალხებისგან არ სტიმულირდა, რათა საკუთარი მოწინავე კულტურა შეექმნა?

მაგრამ უფრო მნიშვნელოვანი, ვიდრე თეორიული პრობლემები, რომლებითაც ეს ნორდიციზმი იყო მოცული, ის სერიოზული ტაქტიკური პრობლემები გახლდათ, რომლებიც მანვე გამოიწვია.

რკინისებური ირონიით, სწორედ გუნთერის რასიზმის ის მხარე, რომელმაც ის 1930 წელს ასე მიმზიდველად აქცია, იქცა 1934 წლის პრობლემების მთავარ წყაროდ. ჰიტლერის (და თუნდაც როზენბერგის) თეორიები საკმარისად განსაზღვრული არ ყოფილა. ჰიტლერის არიელები ბუნდოვანებამდე გაურკვევლად რჩებოდნენ, ხოლო როზენბერგი ფიზიკურ ტიპს სავალდებულოდ არ აიგივებდა ინდივიდუალურ მიღწევებთან.

ეს ყველაფერი მეტისმეტად არაზუსტად ჩანდა. გუნთერი კი, თავისი თავის ქალის, სახისა და ცხვირის ინდექსებით, პიგმენტაციისა და ტანადობის ცხრილებითა და რასობრივი კლასიფიკაციებით, თითქოს ზედმიწევნით შეესაბამებოდა ზუსტად ასეთ კრიტიკაზე პასუხის გაცემას. მისი წიგნები სწორედ რომ მიიტაცეს ნაციონალ-სოციალისტმა თეორეტიკოსებმა, შეაჯამეს პატარა ბროშურებსა და შესავალ სახელმძღვანელოებში და პარტიულ ორგანიზაციებში გაავრცელეს. მაგრამ გუნთერი ზედმეტად ძვირი დაჯდა. გუნთერმა

ნაციონალ-სოციალისტებს ზუსტად უთხრა, ვინ იყვნენ უზენაესი ნორდიკელები, ხოლო პირველი კითხვა, რომელიც ენთუზიაზმის განელებისთანავე გაჩნდა, იყო: სად არიან ისინი?

გუნთერი მტკივნეულად კონკრეტული იყო. მან მკითხველები გააფრთხილა, რომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება გერმანელების ნორდიკელებთან აღრევა. გერმანია წარმოადგენდა სულ მცირე ხუთი ევროპული და ორი არაევროპული რასის ნარევს. გერმანიის მთლიანი ნორდიკული მემკვიდრეობა, გუნთერის აზრით, საუკეთესო შემთხვევაში 45-50 პროცენტს შეადგენდა. კიდევ უფრო დამაბნეველი იყო ის ფაქტი, რომ გერმანიის მოსახლეობას მხოლოდ 5 პროცენტში გააჩნდა „სუფთა" ნორდიკული ტიპი. თანაც, ეს შერჩევა ხდებოდა მხოლოდ მორფოლოგიური მახასიათებლების (ფენოტიპების) საფუძველზე. ადამიანის ჩანასახოვანი პლაზმის (გენოტიპის) შემოწმება თითქმის შეუძლებელია — ანუ, ინდივიდს, სამწუხაროდ, შესაძლოა უცხო სული ჰქონდეს. რადგან გენეტიკურად შერეულ მოსახლეობაში არ არსებობს მარტივი კორელაცია ფიზიკურ გარეგნობასა და პოტენციალს შორის, რომელიც უზრუნველყოფდა, რომ ინდივიდს, რომელსაც ნორდიკულის რასობრივი მუნდირი აცვია, აუცილებლად ნორდიკული სულიც ჰქონდეს.

მახასიათებლები გადაიცემა განსაკუთრებული ქრომოსომული ნივთიერების — გენის მეშვეობით. შერეულ მოსახლეობაში თითოეული ინდივიდი მემკვიდრეობით იღებს ჯამში 10 000-დან 45 000-მდე გენს. მინიმუმ ბოლო სამი ათასწლეულის განმავლობაში მიმდინარე შემთხვევითი შერევის პირობებში გენთა კომბინაციების რაოდენობა უსასრულო იქნებოდა, რაც ნიშნავს, რომ ფიზიკურ და ფსიქიკურ მახასიათებლებს შორის კორელაციის კოეფიციენტი მათემატიკურად ნულის ტოლი უნდა იყოს. უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, შეუძლებელი იყო რაიმე დარწმუნებით გეთქვა, რომ ინდივიდი, რომელიც ნორდიკული რასის ყველა ფიზიკურ ნიშანს ავლენდა, თანაბრად ფლობდა ნორდიკულ გონებრივ მახასიათებლებს. იმის შანსი, რომ თანამედროვე ევროპაში რომელიმე

ინდივიდს წინაპართა ასტრონომიული რაოდენობიდან მხოლოდ ნორდიკული თვისებები ერგო მემკვიდრეობით, მილიონთან ერთია.

ამ თეორიული სირთულის ტაქტიკურმა გამოვლინებამ ისეთი ფორმა მიიღო, რომელიც დაუყოვნებელ გადაჭრას მოითხოვდა. მიუხედავად იმისა, რომ „ნამდვილი“ ნორდიკელის (ნორდიკული გენოტიპის) გარჩევა „ფსევდო“ ნორდიკელისგან (მხოლოდ ფიზიკური ტიპით ნორდიკული) შეუძლებელი იყო, გონივრულად მიიჩნეოდა (სულ მცირე, გუნთერისთვის), რომ იქ, სადაც ნორდიკული მორფოლოგიური ნიშნების უფრო მაღალი სიხშირე გვხვდებოდა, ნორდიკული ფსიქიკური ნიშნების უფრო მაღალი სიხშირეც უნდა ყოფილიყო. სანამ ეს საკითხი ბუნდოვანი და ზოგადი რჩებოდა, მის წინააღმდეგ დიდი პროტესტი ვერ გაიმართებოდა. მაგრამ გუნთერი კვლავ დაჟინებით იმეორებდა თავის პრინციპს: „რასობრივი თვალსაზრისით, — ამცნობდა იგი მკითხველებს, — არსებობს დაბადებითი თანასწორობის მხოლოდ ერთი ფორმა: ის, რომელიც ნორდიკული სისხლის თანაბარ სისუფთავეს ეფუძნება. რასობრივი თვალსაზრისით, შერეული რასის აზნაური არ არის დაბადებით თანასწორი ნორდიკელ გლეხის ქალთან“. ამრიგად, ვინც ნორდიკულ ფიზიკურ ნიშნებს აჩვენებდა, „ყველაზე ღირებულად“ უნდა მიჩნეულიყო, ხოლო შერეული ტიპები, განურჩევლად მათი სტატუსისა თუ შესაძლებლობებისა, შესაბამისად არასრულფასოვანნი იყვნენ.

ამგვარად, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ არ შეგვიძლია მეცნიერული სიზუსტით ვიპოვოთ „სუფთა“ ნორდიკელი, ჩვენ შეგვიძლია ჰიბრიდების (ადამიანების, რომელთა სიმაღლე 170 სმ-ზე ნაკლებია, რომელთა თავის ქალის ინდექსი 76-ს აჭარბებს, რომელთა ცხვირის ინდექსი პლატირინულია (ფართოცხვირიანია), სახის ინდექსი კი 90-ზე ნაკლებია, რომელთა თმა შავგვრემანია ან თვალები თხილისფერი ან ყავისფერი აქვთ და არც ტანწერწეტები არიან, არც თხელი ტუჩები და მტკიცე ნიკაპი აქვთ) იდენტიფიცირება. გუნთერი გვეუბნება, რომ ეს უკანასკნელნი მტკივნეულად უნდა ამოვიცნოთ, როგორც

მეტისები და როგორც მეორეხარისხოვანი მოქალაქეები, რომლებიც სულ მცირე, ფიზიკურად „სუფთა“ ნორდიკელზე ღირებულებით დაბალ საფეხურზე დგანან.

VI

ამგვარი დასკვნის მიღების შეუძლებლობა, მისი აშკარა უაზრობის გამო, ყველაზე ნაკლებად ინფორმირებული ნაციონალ-სოციალისტისთვისაც კი ხელისგულზე იდო. ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის უშუალო ხელმძღვანელობა, გერმანელი ხალხის დაახლოებით 95 პროცენტთან ერთად, ამ სქემით ვერ აკმაყოფილებდა პირველი კლასის მოქალაქეობის მოთხოვნებს.

მოძრაობამ, რომელიც გერმანიაში ხალხის გაერთიანებისა და კლასობრივი დაყოფის ამოძირკვის დაპირებით აღმოცენდა, უეცრად დაიწყო ისეთი დაყოფის ქადაგება, რომელიც ბევრად უფრო ღრმა და მუდმივი იყო, ვიდრე ოდესმე ყოფილა კლასობრივი ზღვარი. ადამიანები ზოგჯერ აღზევებულან თავიანთ კლასზე მაღლა, თუმცა ვერცერთი ადამიანი ვერ გაექცევა საკუთარ პიგმენტაციას ან თავის ქალის ინდექსს. ასეთი სიტუაცია აუტანელი იყო და სწორედ ამ ფაქტის გააზრებამ აიძულა თეორეტიკოსები, მოქმედებაზე გადასულიყვნენ.

გუნთერი მკაცრად უნდა უარეყოთ. იმ ფაქტის აღიარების პარალელურად, რომ მისმა წიგნებმა ხელი შეუწყო რასის რთულ პრობლემებზე კვლევების სტიმულირებას, „ნორდიკული ჰიპოთეზის“ მავნე ასპექტები მკვეთრად დაგმეს. ვაინერტი წერდა, რომ ის ენთუზიაზმი, რომლითაც გუნთერის იდეები მიიღეს, ნაჩქარევ დასკვნებს ეფუძნებოდა, რომელთაც „არანაირი ბიოლოგიური საფუძველი არ გააჩნდათ... შედეგი ხშირად ის იყო, რომ უსაფუძვლო რასობრივი სიამაყე გერმანელ ხალხს გახლეჩით ემუქრებოდა“.

ოფიციალური რეორიენტაციის შესახებ პირველი მკაფიო განცხადება თავად ჰიტლერისგან გაისმა ხელისუფლებაში მოსვლიდან სულ რაღაც შვიდი თვის შემდეგ, 1933 წლის ნიურნბერგის პარტიულ ყრილობაზე (*Parteitag*). ჰიტლერმა თქვა: „ჩვენ ადამიანის შესაძლებლობებს მისი ფიზიკური ტიპით კი არ ვსაზღვრავთ, არამედ მის რასას — მისი მიღწევებით“. ამრიგად, ღირებულების საზომი არა ფიზიკური ტიპი, არამედ მიღწევები უნდა ყოფილიყო.

ჰიტლერის მიერ წამოყენებული ეს პრინციპი ანთროპოლოგიისა და მემკვიდრეობითობის საბაზო ტექსტებში შევიდა, ხოლო 1935 წლისთვის ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის განვითარების უკანასკნელი ფაზა უკვე სრული სვლით მიმდინარეობდა. თიმე იმეორებს ჰიტლერის პრინციპს და ამატებს: „ადამიანებმა, რომლებიც ატარებენ გმირობის, ნებისყოფის, თავგანწირვის მზაობისა და რწმენის თვისებებს, გადამწყვეტი როლი ითამაშეს გერმანიის ბედისწერის განსაზღვრაში და ისინი განაგრძობენ ამის კეთებას მაშინაც კი, თუ ყველა მათგანი მაღალი, ქერა ან ცისფერთვალება არ არის“.

აიხენაუერი იქამდეც კი მიდის, რომ მკითხველს ამცნობს: ნორდიკული სისხლის რაოდენობას, რომელსაც ინდივიდი ფლობს, არანაირი მნიშვნელობა არ აქვს (*spielt keine Rolle*) საქმეთა ნორდიკულ სქემაში, რადგან „ხშირად ყოფილა შემთხვევა, როდესაც ექსტრემალურად შერეული რასის (*stark gemischter Rasse*) ადამიანები ამ იდეებს ბევრად უფრო ღრმად ჩაწვდომიან და ძლიერად გაუაზრებიათ, ვიდრე უპირატესად ნორდიკელებს“. გებელსი სრულიად ღიად არის იდენტიფიცირებული, როგორც ნორდიკულ-მედიტერიანული ტიპი, რომელსაც პირველი კლასის მოქალაქეობა აქვს. 1936 წლის შუა პერიოდში *Nationalsozialistische Korrespondenz*-მა მკაფიოდ და ავტორიტეტულად განაცხადა: „ნორდიკელ ადამიანს მისი საქმეებით იცნობთ და არა მისი ცხვირის სიგრძითა და თვალის ფერით“.

ფაქტობრივად, ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის ეს უკანასკნელი ფაზა გუნთერის ნორდიციზმის სრულ უარყოფას წარმოადგენდა. მონღოლოიდური რასა აღდგენილ იქნა აზიური კულტურის შემოქმედად, ხოლო მედიტერიანულ რასაზე კვლავ დაიწყეს საუბარი, როგორც ანტიკური ხმელთაშუაზღვისპირეთის მაღალი კულტურის შემოქმედზე. კლასიკური ხელოვნების „თითქმის მთელი“ მემკვიდრეობა აღარ აღიქმებოდა ნორდიკულად, არამედ მედიტერიანულად.

ჩვენ გვეუბნებიან, რომ „რასები ერთმანეთისგან თავიანთი თვისებებით არ განსხვავდებიან, რადგან ერთი და იგივე თვისებები შეიძლება შეგხვდეთ სხვადასხვა რასაში... მაგალითად, მედიტარიანელი შეიძლება იყოს ისეთივე მამაცი, როგორც ნორდიკელი, ალპური ისეთივე მუსიკალური, როგორც დინარული, ხოლო აღმოსავლეთ-ბალტიელი ისეთივე ეშმაკი, როგორც ნორდიკელი. მეორე მხრივ, ყველა მედიტარიანელი არ არის მამაცი და არც ყველა ნორდიკელი. მაგრამ როდესაც მედიტარიანელი მამაცია, იგი მამაცია „მედიტარიანული ყაიდით“, ისევე როგორც ნორდიკელი იქნება მამაცი „ნორდიკული ყაიდით““.

ეს არის სრულიად განსხვავებული რასიზმი, სრულიად განსხვავებული ნორდიციზმი, ვიდრე გუნთერისა და მისი მიმდევრებისა. აქ საკითხი აღარ ეხებოდა ზოგად არასრულფასოვნებას — ეს იყო იდეალის, როგორც მთელი ცივილიზაციის არქეტიპის შენარჩუნების საკითხი. გერმანიას ჰქონდა ნორდიკული არქეტიპი, მისი ხელოვნების ფორმა იყო ნორდიკული, მისი ლიტერატურა და ფილოსოფია, მისი მუსიკა და ინსტიტუტები შთაგონებული იყო ნორდიკული იდეალებით. თითოეულ გერმანელს ეს მემკვიდრეობა ერგო თავდაპირველი რასობრივი ელემენტებისგან, რომლებიც განუყოფლად იყო შერეული გერმანელ ერში და რომელთა შორისაც ნორდიკული ჭარბობდა. ეს არ იყო შინაგანი ღირებულების, ეროვნული და რასობრივი უპირატესობისა

თუ არასრულფასოვნების საკითხი, რომელიც ევროპის ხალხებს გახლეჩდა. არ არსებობს ტრანსცენდენტული სტანდარტი, რომლითაც რასობრივი განსხვავებები შეფასდებოდა. ხალხი, რომელსაც დამახასიათებლად მონღოლოიდური ნიშნები აქვს, აფასებს მონღოლოიდურ მემკვიდრეობასა და იდეალს, ხოლო მედიტარიანელი ხალხი — მედიტარიანულს.

დოქტორმა ვალტერ გროსმა, ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის რასობრივ-პოლიტიკური სამსახურის (*Rassenpolitisches Amt*) ხელმძღვანელმა, განაცხადა: „ჩვენ ვაფასებთ იმ ფაქტს, რომ სხვა რასის წარმომადგენლები ჩვენგან განსხვავდებიან... ესა თუ ის რასა „უკეთესია“ თუ „უარესი“, ჩვენთვის შეუძლებელია განვსაჯოთ, რადგან ეს მოითხოვს, რომ ვერდიქტის გამოტანისას გავცდეთ საკუთარ რასობრივ შეზღუდვებს და მივიღოთ ზეადამიანური, ღვთაებრივი პოზიცია, რადგან მხოლოდ აქედან არის შესაძლებელი „მიუკერძოებელი“ ვერდიქტის გამოტანა ამოუწურავი ბუნების მრავალი ცოცხალი ფორმის ღირებულებასა თუ უღირსობაზე“.

ერთ წელზე ნაკლები ხნის შემდეგ, 1939 წელს, მან განსაზღვრა ჩამოყალიბებული ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის ოფიციალური პოზიცია:

„სერიოზული სიტუაცია შეიქმნა იმის გამო, რომ თითქოს გერმანულმა რასობრივმა კანონებმა სხვა ხალხები და სახელმწიფოები შეურაცხყო. მაგალითად, შორეულ აღმოსავლეთში დიდხანს ეგონათ, თითქოს გერმანელებმა ისინი არაარიელებად, ანუ არასრულფასოვან ბრბოდ და მეორეხარისხოვან ადამიანებად გამოვაცხადეთ, ხოლო საკუთარი თავი კულტურის ერთადერთ მატარებლად წარმოვაჩინეთ. რა შეგვეძლო გვეპასუხა მათთვის, ვინც გერმანულ რასიზმში სხვა რასების შეურაცხყოფას ხედავდა? მხოლოდ ის, რომ მოთმინებითა და რწმენით გაგვემეორებინა: გერმანული რასიზმი არ აკნინებს სხვა რასობრივ ჯგუფებს, იგი უბრალოდ სამეცნიერო დონეზე აღიარებს არსებულ განსხვავებებს.

ჩვენ ხშირად შევწუხებულვართ ჩვენსავე ქვეყანაში გამოჩენილი უტაქტობითა და უგუნურებით. მას შემდეგ, რაც რომელიმე ხალხს სათუთად განვუმარტავდით, რომ პატივს ვცემდით მათ რასობრივ თვისებებს, რომელიმე უკონტროლო სულელი საკუთარ იდეებს შეითხზავდა და გამოაცხადებდა, თითქოს ეს ხალხი არასრულფასოვანი იყო და ძროხასა თუ ვირზე დაბლა იდგა. ასეთი იდიოტური მტკიცებებით შეურაცხყოფილნი იყვნენ არა მხოლოდ შორეული ხალხები, არამედ ევროპელი მეზობლებიც — მათ შორის ნაციონალ-სოციალისტური გერმანიის ის მეგობრებიც, რომლებიც ჩვენთან ისტორიულად იყვნენ დაკავშირებულნი“.

ბოლოს, ომის მიწურულს, დამარცხების ჩრდილის ქვეშაც კი, რაიხსფიურერ SS-ის შტაბ-ბინამ გამოაქვეყნა დოქტორ ლუდვიგ ეკშტაინის ნაშრომი. მან საგულდაგულოდ გაკვეთა ათზე მეტი წლის წინ ასე ძვირად ნაყიდი ნორდიციზმის ნაშთები და დაასკვნა:

„საკუთარი რასის მხარდაჭერისას და საჭიროების შემთხვევაში, სხვა რასების წინააღმდეგ ბრძოლისას მისი არსებობის უფლების დასაცავად, თვალი არ უნდა დავხუჭოთ იმ ფაქტზე, რომ თითქმის ყველა რასა ავლენს თავის თავში რაიმე ჯანსაღს და ბიოლოგიურად გამართლებულს და ამდენად მშვენიერს, ბუნებრივსა და ღირებულს... თითოეულ რასას, უპირველეს ყოვლისა, თავის თავში დააქვს ღირებულების საზომი. როდესაც ამას გავიაზრებთ, ჩვენ აღარ გავაღვივებთ არასრულფასოვნების განცდას სხვებში — შედეგს, რომელსაც აქამდე არსებული რასობრივი თეორიები მეტისმეტად ხშირად აღწევდნენ...“

VII

სწორედ ამ უკანასკნელ ფაზაში შეწყდა ნაციონალ-სოციალისტური რასობრივი თეორიის განვითარება. ამ დასკვნითი ეტაპის შესახებ

ძალიან ცოტა რამ არის ცნობილი იმ უშუალო ინტელექტუალური წრის მიღმა, რომელიც მას ავითარებდა.

საომარი მოქმედებების დასრულებისთანავე ნახევარი ათწლეულის ნაშრომები გაიფანტა ან განადგურდა, დარჩა მხოლოდ გუნთერისა და მისი მიმდევრების ნორდიციზმის ტრაგიკომიკური ხატება, რომელიც კვლავ და კვლავ გვევლინება ისტორიაში ნაციონალ-სოციალისტური თეორიის შესახებ არსებულ პოპულარულ მცდარ წარმოდგენად.

სინამდვილეში, ბევრად უფრო ღრმა თეორიის ელემენტების ამოცნობა შესაძლებელია იმ რამდენიმე შემორჩენილ წიგნში, რომლებიც აღნიშნავენ ჰისტერიული ნორდიციზმის ტვირთისგან თავისუფალი რასის კონცეფციის განვითარების ბოლო, დინამიკურ ფაზას.

ჯერ კიდევ 1933 წელს პირველი ელემენტები გვხვდება მერკენშლაგერთან, მოგვიანებით ზოგიერთი მათგანი ჩნდება ფონ ეიკშტედტთან, ხოლო კიდევ უფრო გვიან გროსთან.

იტალიაში იგივე ტენდენციები გამოვლინდა 1938 წლის „ფაშისტურ რასობრივ მანიფესტში“ (*Manifesto della Razza*) და მაჯორესა და ფრანცის ნაშრომებში. ყველგან საუბარი აღარ იყო ფიქსირებულ და უცვლელ რასებზე, არამედ ჩამოყალიბების პროცესში მყოფ რასებზე, რომელთა კომპონენტებიც წარსულის ქურაში იჭედება — ჩამოყალიბების პროცესში მყოფ რასებზე, რომლებიც ცოცხალი მემკვიდრეობის იდეალით არიან მოცულნი: გერმანიისთვის ეს იყო ნორდიკული მითოსი, ხოლო იტალიისთვის — „რომაულობის“ (*Romanità*) სულისშთამბერი ერთგულება. საუბარია რასებზე, რომლებიც ჯერ კიდევ უნდა ჩამოყალიბდნენ იდეალით ცხოვრებით, საერთო ბედისწერით გაერთიანებულნი, საერთო გარემოში აღზრდილნი, რომლის პოლიტიკური გამოხატულებაც ეროვნული სახელმწიფოებრიობაა.

აქ არის იმ მსოფლმხედველობის ჩანასახები, რომელიც ადამიანს შემოქმედად, მომავალი რასების მშენებლად აქცევს; ფილოსოფიისა, რომელიც აერთიანებს ისტორიას, პოლიტიკასა და რასას, ევგენიკასა და ჰუმანიზმს, საკუთარი თავის სიამაყესა და სხვების პატივისცემას — ფილოსოფიისა, რომელიც სამეცნიერო თვალსაზრისით დასაბუთებულია და ემოციურად დამაკმაყოფილებელი. ეს არის ჯერ კიდევ ნახევრად ჩამოყალიბებული და ბუნდოვნად გამოხატული მსოფლმხედველობის დაპირება, რომელსაც ჩვენმა ეპოქამ თვალი უნდა გაუსწოროს; მსოფლმხედველობისა (*Weltanschauung*), რომელსაც თავის თავში ნიცშეს „კეთილი ევროპელის“ დაპირება დააქვს.

Terror-88 Library

Batumi 2026